

- вдосконалення і розвиток інфраструктури курортів, зокрема, будівництво нових готелів, розвиток системи підйомників та транспортних засобів, ремонт та модернізація існуючих об'єктів, введення нових сучасних технологій та розширення асортименту послуг.

- для успіху розвитку гірськолижних курортів потрібно: об'єднати всі курорти у спільний скі-пасс; забезпечити безкоштовний трансфер між локаціями; зробити акцент на сімейний відпочинок, підтримувати єдиний стандарт високої якості та безпеки тощо.

Крім того, розвиток гірськолижних курортів сприятиме розвитку інших галузей економіки, зокрема, готельного бізнесу, ресторанної і транспортної інфраструктури, підвищенню рівня зайнятості та зростанню доходів населення.

УДК 338.48

ІВЕНТИВНИЙ ТУРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

НАТАЛІЯ ХУДИК

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна

Івент-туризм в індустрії туризму є молодим та надзвичайно привабливим напрямом для сучасного туриста. Він являє собою унікальні тури в яких поєднується традиційний відпочинок та участь у цікавих, притаманних місту, регіону, країні заходах (подіях).

Подієвий туризм часто має пізнавальний характер, використовуючи в організації подорожей історико-культурні ресурси та залучаючи туристів до місцевої культури. Все частіше подієвий туризм, який вперше з'явився в Європі у 80-х роках ХХ ст. ототожнюють з фестивальним або тематичним, а порівняно недавно, його почали популяризувати як івент-туризм.

Івент (від англ. *event* – подія) – розважальне або рекламне подання, здійснюване на театральній сцені, кіно- або телеекрані, на спортивній або цирковій арені з використанням різного роду сюжетних ходів, образотворчих прийомів, світлової техніки, комп'ютерної графіки і т.п. [3].

Беручи участь в івентивному турі туристи мають додаткову можливість відвідати популярні об'єкти історико-культурної спадщини, а часом і стати учасником цікавих історичних подій, подій у світі культури та мистецтва [1].

Івент-туризм має і велике економічне значення для країни загалом та регіону зокрема. Оскільки проведення заходів з залученням об'єктів історико-культурної спадщини спонукає усіх суб'єктів туристичної галузі та супутніх галузей економіки до активізації своєї діяльності. Під час проведення івент-подій відбувається розвиток найбільш динамічних та активних елементів продуктивних сил міста (регіону чи країни). Це в свою чергу сприяє підвищенню використання ресурсного потенціалу даної території, стимулює розвиток інфраструктури регіону та надходження прибутку від туризму.

До видів івент-туризму можна віднести: фестивалі, карнавали, паради, святкування, конференції, форуми, симпозіуми, круглі столи, освітні заходи (семінари, тренінги, курси підвищення кваліфікації), спортивні змагання, концерти, покази фільмів, театральні постановки, ювілеї, весілля, торжества, ділові події (виставки, ярмарки, торгівельні шоу, презентації, відкриття підприємств, прийоми тощо) та ін.

В історії в різний період часу відбувалося формування різновидів подієвого туризму. До них відносились і міські свята в Середньовіччі, що супроводжувались незабутніми видовищами, маскарадами та розвагами в основі яких часто були язичницькі культи та обряди; безкоштовні спектаклі бродячих театрів, фарси, комедії, водевілі з якими виходили на вулиці, приваблюючи увагу гостей міста. Важливе місце серед подій мали і Олімпійські ігри у Греції, гладіаторські бої у Римській імперії, рицарські турніри у Середньовічній Європі.

Основними функціями подієвого туризму є залучення туристів, економічний розвиток міста (регіону, країни), розвиток інфраструктури туризму, формування сприятливого іміджу туристичної дестинації. Також у івент-заходів є й інші цілі та завдання, які пов'язані з формуванням освіченого суспільства, відродженням міст, культурним розвитком населення, просвітництвом молоді.

Безперечно багатий історико-культурний, природний, творчий потенціал регіону (країни) сприяє розвитку саме цього виду відпочинку. Етнічна музика, традиції, фольклор в свою чергу є базою для розвитку фестивалів, парадів, свят, виставок тощо.

Країни, які є світовими лідерами туристичної індустрії отримують левову частку прибутків завдяки вмілому використанню історико-культурного надбання в організації туристичних послуг. Очевидно, що це залежить від кількості пам'яток, їхньої художньої цінності та стану збереженості.

Поєднання усіх складових в організації подій (заходів) є важливою умовою івентивного туризму, оскільки допомагає туристу відчувати задоволення не тільки від результату подорожі, а й від самого процесу підготовки заходу. В івентах зазвичай бере участь певна кількість людей, це виконавці, організатори, глядачі, учасники. І кожен з них має свою мету та завдання, прагнучи отримати бажаний для себе результат [4].

Для організації події туристичного масштабу необхідний сучасний й цікавий сценарій, приурочений до певної історичної чи культурної події регіону. А відповідний звуковий супровід, освітлення та спеціальні костюми зважаючи на вид події надають івенту особливої «родзинки» та привабливості для сучасного туриста [2].

Івент-туризм з використанням об'єктів історико-культурної спадщини сприяє розвитку всієї туристичної сфери у країні завдяки зростаючій зацікавленості серед молодих осіб та іноземних мандрівників, розвитку поширенню культурних традицій, залученню інвестицій з боку держави та іноземних організацій, поширенню позитивного іміджу про регіон (країну), розвитку малого підприємництва, співпраці органів державної влади із суб'єктами туристичної індустрії.

З іншого боку розвиток івент-туризму гальмується через відсутність інформаційного забезпечення про існуючі події (заходи), що відбуваються в місті (регіоні, країні), негативний (низький) імідж країни як туристичної держави на міжнародній арені, відсутність взаємодії держави із суб'єктами індустрії туризму.

Отже, історико-культурна спадщина регіону певним чином визначає його специфіку в туристичній індустрії та напрямок розвитку туризму. Багато країн світу роблять акцент на використанні об'єктів історико-культурної спадщини в івентивному туризмі для розвитку своїх депресивних регіонів.

Завдяки сталому розвитку івентивного туризму вирішується цілий ряд проблем регіону: створення туристичного продукту спрямованого на задоволення потреб сучасних туристів; раціональне використання природної та історико-культурної спадщини; збалансованість місцевої економіки за рахунок взаємної співпраці та збагачення; підтримка підприємництва; залучення місцевого населення в розвиток туризму.

Використання окремих об'єктів історико-культурної спадщини в туристичній індустрії в свою чергу впливає на розробку та реалізацію програм з реставрації та оновлення історичних пам'яток, на адаптацію історико-культурних пам'яток до сучасних умов та тенденцій, надиктованих туристичним попитом. В цьому питанні також важливо розвивати державну підтримку та міжнародне співробітництво у сфері збереження та відновлення історико-культурної спадщини.

Список використаних джерел

1. Бондарь О.І. Технологія організації і проведення івент-заходів на прикладі фестивалів. *Актуальні питання економічного розвитку в сучасних умовах: Матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Херсон, 26-27 березня 2020 р.)*. Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2020. С.167–170.

2. Карпюк О.А., Сингаєвська А.О. Event-менеджмент в туристичній галузі: світовий досвід та перспективи для України. *Актуальні проблеми, сучасний стан та перспективи розвитку індустрії туризму в Україні та Польщі: Матеріали XIX Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир: ЖФ КІБІТ, 2016. С.39–42.*

3. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму: підручник. Київ : Знання, 2010. 502 с.

4. Лук'янець А.В. Розвиток івент-технологій в туризмі в Україні. *Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні : Матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Херсон, 23 квітня 2021 р.)* Херсон : ХДАЕУ, 2021. С. 221–223.

UDC 338.2:20

THE ROLE OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT IN GREEN TOURISM AS A MARKETING PERSPECTIVE

**GAZANFAR SALMANSULEYMANOV, NURANA NAMIK ABDULLAYEVA,
TURKAN ALI SHEYDAI**

Azerbaijan State Oil and Industry University, Azerbaijan